

Οἱ 12 βαθμοὶ τῆς ἁμαρτίας (Cleopa Ilie Archimandrite and Abbot of the Sihastria Monastery)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

«Τὸ δὲ κέντρον τοῦ θανάτου ἢ ἁμαρτία» (Α΄ Κοριν. 15,56).

«Μυρμηκολέων ὤλετο παρὰ τὸ μὴ ἔχειν βοράν» (Ίώβ 4,11).

Πρὶν ἀρχίσω, μὲ ὀλίγα λόγια σᾶς λέγω ἓνα παράδειγμα: Ἐχετε ἰδῆ, ὅταν κάποτε πάρη φωτιά ἓνα σπίτι ἢ μία θημωνιά ἀπὸ χόρτο ἢ ἄχυρο; Ἐὰν συμβῆ νὰ ἔχη κάποιος πρόχειρα ἐκεῖ ἓνα λέβητα νερό, μπορεῖ εὐκόλα νὰ σβήσῃ τὴν φωτιά, πρὶν αὐτὴ ἐξαπλωθῆ, ἐὰν ὅμως ἐπεκταθῆ, χρειάζεται πολὺς κόπος καὶ πολὺ νερὸ γιὰ νὰ κατασταλῆ. Μάλιστα, μερικὲς φορές εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀναχαιτισθῆ ἡ δύναμις καὶ ὁρμὴ τῆς φωτιᾶς. Τὸ ἴδιο ἀκριβῶς συμβαίνει καὶ μὲ τὴν ἁμαρτία σὲ ἐμᾶς: Ὅταν μὲ προσοχὴ καὶ ἐπαγρύπνησι βλέπουμε τὶς πρῶτες κινήσεις τοῦ σατανᾶ γιὰ νὰ εἰσέλθῃ μέσα στὸν νοῦ μας ἢ πονηρὰ σκέψις καὶ ἐπιθυμία καὶ ἀντιδροῦμε νοερὰ μὲ τὴν ἐπίκλησι τοῦ Ὁνόματος τοῦ Χριστοῦ, ἀμέσως θὰ σβήσῃ ἡ φλόγα τῆς

ἀμαρτωλῆς σκέψεως καὶ θά ἀπαλλαγῆ ἡ ψυχὴ μας ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσίαν της. Ἐνῶ, ὅταν δὲν ἀγρυπνοῦμε στὸν κατάλληλο καιρὸ καὶ δὲν ἐπικαλούμεθα τὸν Θεὸ μετὰ τὴν καρδιά μας, ἡ ἀμαρτία φυτρώνει στὸν νοῦ μας, αὐξάνεται, ὅπως τὸ δένδρο, καὶ μᾶς πολεμᾷ μετὰ δύναμι γιὰ νὰ μᾶς ὀδηγήσῃ στὴν ἀπώλεια.

Ἡ συνέχεια τοῦ λόγου μας αὐτοῦ θὰ ἀναφέρεται στὴν ἀμαρτία καὶ τοὺς βαθμοὺς ἐκδηλώσεως αὐτῆς.

Ἀλλὰ τί εἶναι ἀμαρτία; Ἡ ἀμαρτία, κατὰ τὴς μαρτυρίες τῶν Ἁγίων Γραφῶν, εἶναι: παράβασις τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ (Ρώμ. 5,13 καὶ Ἰακώβ.2,9), ἡ ἀμαρτία εἶναι τὸ κέντρον τοῦ θανάτου κατὰ τὸν ἀπόστολο Παῦλο (Α' Κόρ. 15,56), εἶναι ἔργο τοῦ σκότους (Ρώμ. 13,13) καὶ βδέλυγμα ἐνώπιον τοῦ Κυρίου. Εἶναι καρπὸς τῶν κακῶν ἐπιθυμιῶν (Ἰακώβ. 1,15) καὶ ἔργο τοῦ διαβόλου. Κατὰ τὸ Λευιτικὸν (15,31) εἶναι ἀκαθαρσία καὶ ἔργο τῆς σαρκὸς δηλ. μοιχεία, πορνεία, ἀκαθαρσία, ἀσέλγεια (Γάλ. 5,19). Ὁ Θεὸς βλέπει μετὰ μεγάλο μῖσος τὴν ἀμαρτία (Δευτερ. 17,225,16) καὶ ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἔρχεται στοὺς ἀνθρώπους τῆς ἀμαρτίας (Λευϊτ. 26, 21-28). Ὁ ἴδιος ὁ Σωτὴρ μας ἀπέθανε ἐπὶ τοῦ σταυροῦ γιὰ τὴς ἀμαρτίες μας. Αὐτὰ τὰ ὀλίγα χωρία εἶναι ἀρκετὰ γιὰ νὰ μᾶς δείξουν, τί εἶναι ἡ ἀμαρτία.

Ὁφέλεια σὲ ἐμᾶς δὲν εἶναι μόνο νὰ γνωρίζουμε, τί εἶναι ἡ ἀμαρτία, ἀλλὰ πρέπει νὰ μάθουμε, πῶς μᾶς ἐξαπατᾷ καὶ μᾶς ὑποδουλώνει καὶ ποιὲς εἶναι οἱ μορφὲς ἀναπτύξεώς της, ὅταν εἰσέρχεται μέσα μας καὶ μέχρι ποῦ φθάνει, ὥστε τελείως νὰ

κυρίαρχη μέσα μας και να μάς οδηγήσει στην πρόσκαιρη και αιώνια καταδίκη. Για την ανεύρεση αυτού του έργου είναι ανάγκη να θέσουμε την επόμενη ερώτηση: Για ποια άραγε αίτια ονομάζει ή Αγία Γραφή τον διάβολο και την αμαρτία «Μυρμηκολέοντα» (ΐωβ 4:11). Την άπορία μάς επεξηγεί ο θεϊός πατήρ Νεϊλος ο Άσκητής, ο οποίος μάς φανερώνει, ότι ο διάβολος και οποιοδήποτε πάθος ονομάζεται «μυρμηκολέων», επειδή στην αρχή ή αμαρτία εμφανίζεται ως μυρμηγκι και στο τέλος ως λέων, εάν δεν προλάβουμε να τον φονεύσουμε έγκαιρώς με την προσευχή. Η αμαρτία είναι ένας πονηρός διάβολος, λέγει ο άγιος Έφραϊμ ο Σύρος, ο οποίος μάς υποκλέπτει σταδιακώς, έως ότου τελείως μάς αιχμαλωτίσει. Εκείνος όμως, που έπαγρυπνεϊ από την αρχή, τον φονεύει εν όσω είναι ακόμη μηρμηγκι και δεν τον αφήνει να αποκτήσει την δύναμι του λέοντος.

Συχνά σάς υπενθύμιζα, με την εύκαιρία παρομοίων λόγων μου, ότι το θεμελιώδες έργο μας είναι να διακόπτουμε την είσοδο της αμαρτίας δια των αγαθών σκέψεων του νοῦ μας. Αυτό το θεϊο έργο, κατά τους Άγιους Πατέρας, ονομάζεται νοερὰ νήπις ή φυλακή του νοῦ και γεννᾶται σε έμας από τον φόβο του Θεοῦ. Ένώ ο φόβος του Θεοῦ, κατά τον άγιο Μάξιμο τον Όμολογητή, γεννᾶται μέσα μας από την πίστι προς τον Θεό: «Όποιος πιστεύει φοβεϊται, ένῶ όποιος φοβεϊται άγρυπνεϊ» (Α' έκατοντάς κέφ. περι Άγάπης).

Συνεπώς, άδελφοί μου, μακάριος και τρισμακάριστος είναι ο άνθρωπος που έχει τον θεϊο φόβο, διότι, κατά την μαρτυρία των Γραφών, λόγω του φόβου του Θεοῦ, κάθε άνθρωπος απομακρύνεται από το κακό (Παροιμ. 8,13). Γι' αυτό ο προφήτης Δαβίδ, λόγω του θείου του φόβου, τον ώνόμασε αρχή σοφίας «Άρχή σοφίας φόβος Κυρίου, σύνεσις δέ αγαθή πᾶσι τοῖς ποιούσιν αυτήν» (Ψάλμ. 110,10). Ένώ ο Σολομών φιλοσόφησε περισσότερο για τον φόβο του Κυρίου, λέγοντας ότι ο φόβος του Κυρίου είναι σχολή της σοφίας, και το βιβλίο της σοφίας Σειράχ λέγει ότι «φόβος Κυρίου δόξα και καύχημα και εύφροσύνη και στέφανος αγαλλιάματος... έπιστήμην και γνώσιν συνέσεως έξώμβρησεν και δόξαν κρατούντων αυτήν άνύψωσε» (1, 11-19).

Ό φόβος του Θεοῦ, σύμφωνα με τις γραφικές μαρτυρίες που προανέφερα, γεννᾶ μέσα μας δυνατή πίστι σ' Αυτόν, ή οποία με την σειρά της γεννᾶ την φυλακή του νοῦ ή νήπι, που μάς είναι αναγκαιοτάτη στον άγώνα μας έναντίον των παθών και αμαρτιών μας. Ό άγιος Ήσύχιος Ίεροσολύμων μάς λέγει, ότι ή νήπις είναι ή όδος για κάθε άρετή και έντολή του Θεοῦ. Έναντίον της νήψεως μας μάχεται το πάθος της λησμονιάς, όπως γι' αυτήν μάς λέγει ο ίδιος άββᾶς Ήσύχιος, ότι καταραμένη να είναι ή λήθη που καταστέλλει την προσοχή, όπως το νερό την φωτιά.

Ό Απόστολος Παῦλος μάς λέγει, να μη δίνουμε τόπο στον διάβολο (Έφ. 4,27), αλλά αυτό το έργο μπορεί να το επιτύχη μόνο εκείνος, που μισεϊ από καρδίας την

ἀμαρτία καὶ ἐναντιοῦται στὴν πρώτη κιόλας ἐμφάνισί της.

Στὴν συνέχεια, θὰ σᾶς δείξω ποιὲς εἶναι οἱ βαθμίδες τῆς ἀμαρτίας, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὴν πρώτη:

Ἡ πρώτη βαθμὶς τῆς ἀμαρτίας εἶναι, ὅταν κάποιος κάνη τὸ καλὸ, ὄχι μὲ καλὸ σκοπὸ καὶ γιὰ τὴν δόξα τοῦ Θεοῦ. Αὐτὸ μᾶς τὸ δηλώνη καὶ ὁ θεῖος πατὴρ Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς, ὅταν λέγη: «ὅτι τὸ καλὸ δὲν εἶναι καλὸ, ὅταν δὲν γίνεται μὲ καλὸ τρόπο», ἐνῶ ὁ ἅγιος Μάξιμος ὁ Ὁμολογητὴς λέγει ὅτι «ὁ Θεὸς σ' ὅλα τὰ ἔργα μας ἐξετάζει τὸν σκοπὸ των, δηλ. τὰ ἐργαζόμεθα γι' Αὐτὸν ἢ γιὰ κάποιον ἄλλον;» Πρέπει νὰ καταλάβουμε, ὅτι ἀγαθὰ ἔργα ἔχει τὸ σῶμα καὶ ἡ ψυχὴ. Ἀρετὲς τοῦ σώματος εἶναι τὰ διάφορα πνευματικὰ ἔργα του, εἴτε νηστεία, ἀγρυπνία, ἐλεημοσύνη καὶ ἄλλα, ἐνῶ ἀγαθὸ ἔργο τῆς ψυχῆς λογίζεται πρῶτα ὁ σκοπὸς μὲ τὸν ὁποῖον γίνονται τὰ ἔργα αὐτῆς. Ἐὰν ὁ σκοπὸς εἶναι καλὸς καὶ γιὰ τὴν δόξα τοῦ Θεοῦ, τότε καὶ τὸ ἔργο εἶναι ὠφέλιμο, ἐνῶ, ἐὰν ὁ σκοπὸς εἶναι πονηρὸς καὶ τὸ καλὸ ἔργο πονηρὸ γίνεται καὶ χάνει κανεὶς τὸν μισθὸ του ἀπὸ τὸν Θεό. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος μᾶς λέγει νὰ κάνουμε τὰ πάντα γιὰ τὴν δόξα τοῦ Θεοῦ (Α' Θέσ. 4,1). Ἐνῶ ὁ θεῖος Μάξιμος λέγει ὅτι, ὅταν ἀκούης τὴν Γραφὴ νὰ λέγη, ὅτι ὁ καθένας θὰ πληρωθῇ κατὰ τὰ ἔργα του, νὰ γνωρίζης, ὅτι ὁ Θεὸς δὲν θὰ πληρῶσῃ μὲ δίκαιο μισθὸ τὰ ἔργα των, ποὺ δὲν ἔγιναν μὲ ἀγαθὸ σκοπὸ. Διότι ἡ κρίσις τοῦ Θεοῦ δὲν παρατηρεῖ τὰ γενόμενα ἔργα ἀλλὰ τὸν σκοπὸ γιὰ τὸν ὅποιο ἔγιναν.

Δεύτερη βαθμὶς ἀμαρτίας εἶναι, ὅταν κανεὶς δὲν ἐργάζεται τέλεια τὸ ἀγαθόν. Ἐνα παράδειγμα: Κάποιος προσεύχεται στὸν Θεό, ὄχι μὲ τὸν νοῦ καὶ τὴν καρδιά ἀλλὰ μόνο μὲ τὸ στόμα καὶ τὰ χεῖλη, διότι ἀφήνει νὰ διασκορπίζεται ὁ νοῦς του στὰ παρόντα καὶ φθαρτὰ αὐτοῦ τοῦ κόσμου. Σ' ἕναν τέτοιο ἄνθρωπο ποὺ προσεύχεται ἐξωτερικά, ἀρμόζει ὁ λόγος τοῦ προφήτου Ἡσαΐου, ποὺ λέγει ὅτι, «πολὺ πλησίον εἶσαι Κύριε μὲ τὸ στόμα των ἀλλὰ πολὺ μακριὰ ἀπὸ τὴν καρδιά των» (29,13).

Ἡ ὅταν κάποιος κάνη ἐλεημοσύνη, ὄχι μὲ ἰδικοὺς του κόπους ἀλλὰ ἀπὸ ἀρπαγὲς καὶ κλοπές. Ἐπίσης, ὅταν κάποιος νηστεύῃ ἀπὸ φαγητὰ καὶ ποτά ἀλλὰ ὄχι καὶ ἀπὸ τὶς ἀμαρτίες τῶν αἰσθήσεων, τοῦ νοῦ καὶ τῆς καρδιάς. Ὁ ἅγιος Ἐφραίμ ὁ Σύρος λέγει, ὅτι ὁ Θεὸς διέταξε τὸν Μωϋσῆ νὰ κατασκευάσῃ κατὰ τέλειο τρόπο τὴν Σκηνὴ τοῦ Μαρτυρίου, γιὰ νὰ διδάξῃ καὶ ἐμᾶς μὲ τέλειο τρόπο νὰ μετανοοῦμε ἐνώπιόν Του. Καὶ ὅπως ὁ γιὰ τὴν θυσία προσφερόμενος ἀμνὸς θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι ἄμωμος, χωρὶς δηλ. σωματικὰ ἐλαττώματα καὶ ἀσθένειες, ἔτσι καὶ τὰ ἔργα μας νὰ τὰ ἐπιτελοῦμε μὲ τέλειο τρόπο.

Ἡ τρίτη βαθμὶς τῆς ἀμαρτίας εἶναι ἡ προσβολὴ τοῦ κακοῦ λογισμοῦ, ποὺ πλησιάζει ἀθόρυβα μὲ ἐμπαθεῖς διαθέσεις. Ἴδου ἕνα παράδειγμα: Μία σκέψις γυναικείου προσώπου ἢ χρημάτων ἢ κενοδοξίας ἢ ὀργῆς, τὰ ὁποῖα προσβάλλουν τὴν

καθαρότητα τῆς μνήμης.

Τέταρτη βαθμὶς τῆς ἁμαρτίας εἶναι ὁ συνδιασμός, δηλ. ἡ ψυχὴ μας συνομιλεῖ εὐχαρίστως μὲ τὶς πονηρὲς σκέψεις.

Ἡ πέμπτη βαθμὶς εἶναι ἡ νοερὰ μάχη μὲ τοὺς κακοὺς λογισμοὺς, ἀπὸ τὴν ὁποία ἐξαρτῶνται καὶ οἱ ἄλλοι βαθμοὶ τῆς ἁμαρτίας. Ἡ ψυχὴ, μετὰ τὴν συγκατάθεσί της, ἀρχίζει νὰ ἀνησυχῇ καὶ ἀποφασίζει νὰ ἀγωνισθῇ μὲ τὴν παρουσία τῶν καλῶν λογισμῶν καὶ προπαντὸς μὲ τὴν νοερὰ πρὸς τὸν Κύριο προσευχὴ.

Ἡ ἕκτη βαθμὶς τῆς ἁμαρτίας εἶναι ἡ συγκατάθεσις πού δὲν ἀρκεῖται πλέον στὴν συνομιλία μὲ τὸν λογισμό ἀλλά, λόγω φιλαυτίας καὶ ἐμπάθειας, ἐνδίδει σ' αὐτὸν καὶ ὁ ἄνθρωπος τὸν δέχεται πλέον στὸν νοῦ του, γιὰ νὰ τὸν πράξει.

Ἡ ἕβδομη βαθμὶς εἶναι ἡ μὲ τὸν νοῦ ἁμαρτία, ὅπως μᾶς λέγει ὁ Θεῖος Μάξιμος: «Ὅταν ὁ ἄνθρωπος συγκατατεθῇ νοερὰ νὰ δεχθῇ τὴν κακὴ σκέψι, πιέζεται ἀπὸ τὸν ἐχθρὸ νὰ ἐντυπώσῃ αὐτὴν στὸν νοῦ του τόσο δυνατὰ, ὥσταν νὰ τὴν εἶχε κάνει καὶ μὲ τὸ ἔργο». Ὅταν φθάσῃ ὁ ἄνθρωπος σ' αὐτὴ τὴν κατάστασι, τότε ἡ ἁμαρτία μὲ τὶς φαντασίαι καὶ κακὲς παραστάσεις, πατεῖ σχεδὸν στὸ ἔδαφος τῆς ἀναισθησίας καὶ βαδίζει γιὰ τὴν προσβολὴ τῶν σωματικῶν αἰσθήσεων, ὅπως μᾶς φανερώνῃ ὁ ἴδιος θεῖος πατήρ, λέγοντας: «Ὅπως τὸ σῶμα ἔχει ὡς κόσμημα τὰ ἔργα, ἔτσι καὶ ὁ νοῦς ἔχει τὶς ιδέαι. Καὶ ὅπως τὸ σῶμα πορνεύῃ μὲ τὸ σῶμα τῆς γυναικός, ἔτσι καὶ ὁ νοῦς πορνεύει μὲ τὴν ιδέα τῆς γυναικός, δηλ. μὲ τὴν μορφή τοῦ προσώπου της». Γι' αὐτὸ ὁ ἴδιος ἅγιος Μάξιμος μᾶς συμβουλεύει τὰ ἑξῆς: «Μὴ δέχεσαι τὶς κακὲς ιδέαι γιὰ νὰ μὴν ἀναγκάζεσαι νὰ ὑποχωρῆς στὸ κακὸ καὶ στὰ ἔργα αὐτοῦ. Διότι, ὅταν κάποιος δὲν ἁμαρτάνῃ μὲ τὸν νοῦ, οὔτε μὲ τὸ ἔργο δὲν θὰ ἁμαρτήσῃ».

Ἐπίσης, πρέπει νὰ γνωρίζουμε, ὅτι ὁ πόλεμος εἶναι δυσκολώτερος ἀπ' αὐτὸν πού γίνεται μὲ ὄπλα καὶ ἄλλα μέσα ἀνθρώπινα. Ὁ κίνδυνος τῆς πτώσεως μὲ τὸν νοῦ μᾶς προσβάλλει εὐκόλως καὶ σὲ ὅποιονδήποτε χῶρο καὶ χρόνο. Ἐάν κάποιος, ἐπὶ παραδείγματι, θελήσῃ νὰ ἁμαρτήσῃ μὲ τὰ ἔργα τῆς πορνείας, πρέπει νὰ τὸν διευκολύνουν τρεῖς παράγοντες, οἱ ἑξῆς: ὁ κατάλληλος τόπος, ὁ κατάλληλος χρόνος καὶ τὸ ὄργανο τῆς ἁμαρτίας, δηλ. τὸ σῶμα μὲ τὸ ὅποιο θέλει νὰ ἁμαρτήσῃ.

Ἐνῶ στὴν νοερὰ ἁμαρτία, κανένας ἀπ' αὐτοὺς τοὺς παράγοντες δὲν χρειάζεται προκειμένου νὰ ἁμαρτήσῃ, διότι μὲ τὸν νοῦ μπορούμε νὰ ἁμαρτάνουμε σὲ ὅποιονδήποτε τόπο καὶ χρόνο καὶ ὅταν ἀκόμη δὲν ἔχουμε μπροστά μας τὸ προκλητικὸ τῆς ἁμαρτίας ὄργανο, μὲ τὸ ὅποιο θέλουμε νὰ ἁμαρτήσουμε. Ἀλλά, ὅπως φαίνεται, εὐκολώτερη καὶ πλέον ἐπιρρεπὴς εἶναι ἡ ἁμαρτία μὲ τὸν νοῦ μας, διότι τὴν κάνουμε ὅπουδήποτε εὐρισκόμεθα.

Ἡ ὀγδὴ βαθμὶς τῆς ἁμαρτίας εἶναι ἡ ἐπιτέλεσίς της μὲ τὸ ἔργο. Ὅταν κάποιος

δὲν ἀγωνισθῆ, τὸ κατὰ δύναμι, στὶς προηγούμενες φάσεις τῆς ἁμαρτίας καὶ ἐπιτρέψη σ' αὐτὴν νὰ τὸν αἰχμαλώτιση νοερά, τότε ὁδηγεῖται σταθερὰ στὴν ἐκτέλεσι τῆς ἁμαρτίας καὶ τελειώνει τὸ ἔργο ψυχῆ τὲ καὶ σώματι. Αὐτὸ συμβαίνει, ὄχι μόνο μὲ τὴν ἁμαρτία τῆς ὁποιαδήποτε ἀκολάστου πράξεως ἀλλὰ καὶ μὲ ὁποιαδήποτε ἄλλη, ὅπως τῆς γαστριμαργίας, τῆς φιλαργυρίας, τοῦ φόνου, τῆς μέθης, τῆς κλοπῆς καὶ ἄλλων.

Ἡ ἑνάτη βαθμὶς εἶναι ἡ ἐξοικείωσις μὲ τὴν ἁμαρτία. Ἕνας ἔμπειρος Πνευματικὸς μπορεῖ νὰ εὕρη εὐκόλα, κατὰ τὴν ὥρα τῆς ἐξομολογήσεως ἀπὸ τὸ στόμα δῆλ. τοῦ ἐξομολογουμένου, σὲ ποιά βαθμίδα τῆς ἁμαρτίας ἐκεῖνος εὐρίσκεται. Διότι, ἐάν, ἐπὶ παραδείγματι, αὐτὸς τὸν ἐρωτήσῃ: «Ἀδελφέ, γιατί κάνεις τὸ τάδε καὶ τὸ τάδε ἁμάρτημα; Ἐκεῖνος σίγουρα θὰ τοῦ ἀπαντήσῃ: «Πάτερ, μοῦ ἔγινε συνήθεια καὶ αὐτό» (εἴτε γίνεται λόγος περὶ πορνείας, κλοπῆς, ψευδορκίας καὶ ἄλλης ἁμαρτίας). Στὴν περίπτωσι αὐτῇ, μόνος του δείχνει τὸ στάδιο τῆς ἁμαρτίας στὸ ὅποιο εὐρίσκεται.

Ἡ δεκάτη βαθμὶς τῆς ἁμαρτίας εἶναι ἡ δημιουργία τοῦ πάθους λόγω τῆς μεγάλης συνήθειας. Ἐδῶ, σ' αὐτὴ τὴν βαθμίδα μπορεῖ ὁ κάθε Πνευματικὸς νὰ γνωρίσῃ ἀπὸ τὴν ἐξομολόγησι τοῦ χριστιανοῦ, σὲ ποιά ἁμαρτωλὴ κατάστασι εὐρίσκεται, διότι, ἐάν τὸν ἐρωτήσῃ: «Ἀδελφέ, γιατί δὲν ἐγκαταλείπῃς αὐτὴ τὴν ἁμαρτία; Γιατί π.χ. δὲν ἀφήνῃς τὴν μέθη, τὸ κάπνισμα ἢ ὁποιοδήποτε ἄλλο;» Καὶ ἐκεῖνος ἀπαντᾷ: «Δὲν μπορῶ, πάτερ, διότι μὲ κυρίευσε αὐτὸ τὸ πάθος, δῶστε μου μία συμβουλή, γιὰ νὰ ἀπαλλαγῶ ἀπὸ τὸ τάδε ἢ τάδε ἁμαρτωλὸ πάθος». Τότε ὁ Πνευματικὸς, μαθαίνοντας ὅτι αὐτὸς εἶναι στὴν πλέον ἐπικίνδυνη καὶ δύσκολη βαθμίδα, πρέπει νὰ ἐπιστρατεύσῃ ὅλη του τὴν πνευματικὴ τέχνη καὶ ἐπιμέλεια, γιὰ νὰ τὸν ἀπαγκιστρώσῃ ἀπὸ τὰ δεσμὰ τῆς ἁμαρτίας, πράγμα ποῦ εἶναι βεβαίως δυσκολοκατόρθωτο, ἐπειδὴ ἡ συνήθεια γίνεται σ' αὐτὸν δευτέρα φύσις καὶ ἀναγκάζει τὸν ἄνθρωπο νὰ ἁμαρτάνῃ, εἴτε τὸ θέλει εἴτε δὲν τὸ θέλει.

Διότι, ἐφ' ὅσον εἶναι αἰχμάλωτος τῆς ἁμαρτίας καὶ τῆς συνήθειας στὸ κακό, συγχρόνως εἶναι καὶ δοῦλος τοῦ διαβόλου. Γι' αὐτὸ λέγει ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης: «Ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν ἐκ τοῦ διαβόλου ἐστίν, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς ὁ διάβολος ἁμαρτάνει» (Α' Ἰωάν. 3,8) καὶ ἄραγε δείχνει μὲ τὴν ὑποταγὴ του στὴν ἁμαρτία, ὅτι εἶναι τοῦ διαβόλου. Γιὰ τὴν δικαία κατάστασι τῆς θλίψεως καὶ τιμωρίας ἐνὸς τέτοιου ἀνθρώπου, ἡ Ἁγία Γραφή, ἀναφερομένη σ' αὐτὴ τὴν φάσι λέγει: «Ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν δοῦλος ἐστὶ τῆς ἁμαρτίας» (Ἰωάν. 8,34).

Ἡ ἐνδεκάτη βαθμὶς τῆς ἁμαρτίας εἶναι ἡ ἀπελπισία, ἡ ὁποία εἶναι καὶ ἡ χειρότερη ἀπὸ ὅλες, διότι ὁδηγεῖ τὸν ἄνθρωπο στὸν παρόντα καὶ αἰώνιο θάνατο. Ὄταν ὁ διάβολος ὑποδουλώσῃ τὸν ἄνθρωπο μὲ τὴν ἁμαρτία μέχρι τοῦ βαθμοῦ τῆς συνήθειας, τότε τοῦ λέγει στὸ αὐτί: «Βλέπεις, ὅτι συνήθισες πλέον αὐτὴ τὴν

ἀμαρτία, ἀπὸ τὴν ὁποία δὲν μπορεῖς νὰ λυτρωθῆς, διότι θέλοντας καὶ μὴ τὴν ἐπιτελεῖς; Ὅποτε, μὴ σκέπτεσαι νὰ μετανοήσης καὶ ἐπιστρέψης στὸν Θεό, διότι ἀπὸ ἐδῶ καὶ στὸ ἐξῆς δὲν μπορεῖς νὰ ἀπαλλαγῆς ἀπ’ αὐτὴν, τὴν ὁποία ἀγάπησες ἀπὸ τὴν παιδικὴ ἢ νεανικὴ σου ἡλικία ἢ ἐπὶ τόσα χρόνια». Συνεπῶς, συμβουλεύει τὸν ἄνθρωπο νὰ ἀμαρτάνη πάντοτε, λέγοντάς του: «Ἔτσι καὶ ἀλλιῶς, μέχρι τώρα ὅλα τὰ ἔχασες, γι’ αὐτὸ ὅσο εὐρίσκεσαι στὴν ζωὴ αὐτὴ, κύτταξε νὰ ἀπολαύσης τὴν ἀμαρτία, τὴν ὁποία ἐσυνήθισες καὶ ἀπὸ τὴν ὁποία, ὅπως βλέπης, δὲν μπορεῖς νὰ σωθῆς». Ἔτσι λοιπόν, μὲ τὴν ρομφαία τῆς ἀπελπισίας τὸν ἀποκόπτει ἀπὸ τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας τῆς ψυχῆς του. Καὶ ἐὰν εἶναι ὁ ἄνθρωπος μορφωμένος, τὸν διδάσκει ὁ πονηρὸς νὰ ἀναβάλλη τὴν ἐπιστροφή του στὸν Θεὸ καὶ τὴν ἐγκατάλειψι τῆς ἀμαρτίας, λέγοντάς του: «Μὴν ἀφήνης τὴν ἀμαρτία τώρα, διότι ἔχεις ἀκόμη καιρὸ». Ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ συμβουλὴ τοῦ διαβόλου ἀποσκοπεῖ γιὰ νὰ στερεώσῃ τὸν ἄνθρωπο, ὅσο γίνεται περισσότερο, στὴν θανατηφόρο συνήθεια τῆς ἀμαρτίας, ἐπειδὴ γνωρίζει ὁ πονηρὸς ἐχθρὸς μας, ὅτι αὐτοὶ ποὺ δὲν ἐγκαταλείπουν σήμερα τὴν ἀμαρτία, ἀργότερα εἶναι ἀκόμη δυσκολώτερο νὰ τὴν ἐγκαταλείψουν. Ὅπως λέγουν καὶ οἱ Ἅγιοι Πατέρες, ἡ ἀμαρτία ὁμοιάζει μὲ ἕνα καρφί, ποὺ τὸ καρφώνει κάποιος σὲ ἕνα σκληρὸ ξύλο. Ἐὰν τὸ ἐκτύπησε ἐλαφρά, μπορεῖ εὐκόλα νὰ τὸ βγάλῃ, ἐνῶ ἐὰν τὸ ἐκτύπησε δυνατὰ, μὲ πολλὴ δυσκολία θά μπορέσῃ νὰ τὸ βγάλῃ. Συνεπῶς, κανεὶς ἂς μὴν ἐξαπατᾶται διότι, ἐὰν δὲν ἐγκαταλείψῃ σήμερα τὴν ἀμαρτία στὴν ὁποία αἰχμαλωτίζεται, ἀργότερα δὲν θὰ μπορέσῃ νὰ τὴν ἀποβάλῃ. Ὅσο παλαιώνει ἡ ἀμαρτία μέσα μας, τόσο δυσκολώτερα στὸ μέλλον μποροῦμε νὰ τὴν ἐκριζώσουμε. Καὶ ὅσο περισσότερες φορὲς κάνει ὁ ἄνθρωπος τὴν ἀμαρτία, τόσο καὶ ὁ διάβολος τὸν πολεμᾷ μὲ αὐτὴν γιὰ νὰ τὸν ρίξῃ στὴν ἀπελπισία, ἀπὸ τὴν ὁποία δὲν μπορεῖ πλέον νὰ ἐπιστρέψῃ στὸν Θεό.

Ἐὰν δὲν προλάβῃ νὰ ἐξομολογηθῆ στὸν Πνευματικὸ, ὁδηγεῖται κατ’ εὐθείαν, χωρὶς χρονοτριβῆ, στὴν δωδεκάτη βαθμίδα τῆς ἀμαρτίας ποὺ εἶναι ἡ αὐτοκτονία, ὁ φοβερώτερος σωματικὸς καὶ πνευματικὸς θάνατος, ὅπως τοῦ προδότου Ἰούδα. Ἀφοῦ ἔκανε τὴν προδοσίαν τοῦ Σωτῆρος μας ὁ Ἰούδας, ἀντὶ νὰ ἐπιστρέψῃ μὲ βαθεῖαν μετάνοια καὶ νὰ κλαύσῃ μὲ στεναγμούς, ὅπως ὁ Ἀπόστολος Πέτρος, ἀπελπίσθηκε τελείως, ἔριξε τὰ ἀργύρια στὸν ναὸ καὶ κρεμάσθηκε.

Λοιπόν, πατέρες καὶ ἀδελφοί, ἐμνημονεύσαμε σ’ αὐτὸ τὸν λόγο μας ἐν συντομίᾳ γιὰ τὶς 12 βαθμίδες τῆς ἀμαρτίας. Πρὶν ὁμιλήσουμε γι’ αὐτές, παρουσιάσαμε μερικὲς μαρτυρίες ἀπὸ τὴν Γραφὴ καὶ τοὺς Πατέρας γιὰ τὸν φόβο τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν νοερὰ νήψι, διότι ὅποιος ἔχει τὸν φόβο τοῦ Θεοῦ καὶ ἀγρυπνεῖ στὴν πρώτη ἐμφάνισι τοῦ πονηροῦ λογισμοῦ, ὀπλίζεται μὲ τὴν ἁγία προσευχὴ καὶ λυτρώνεται μὲ μεγάλη εὐκολία ἀπὸ τὴν δουλείαν τῆς ἀμαρτίας. Ὅποιος δὲν θέλει νὰ γρηγορῇ καὶ ἐξουδενώσῃ ἐνωρὶς τὴν ἀμαρτία, ἐνῶ ἀκόμη εἶναι σὰν τὸ μυρμηγκί, θά φθάσῃ, ὅπως εἶπα καὶ στὴν ἀρχή, νὰ πολεμᾷ μὲ λέοντα, ἀπὸ τὸν ὅποιο εἶναι πιὸ δύσκολο νὰ

λυτρωθῆ κανεῖς.

Ἐν κατακλείδι αὐτοῦ τοῦ λόγου μου, σᾶς λέγω ἀκόμη: Μακαρία εἶναι ἐκείνη ἡ ψυχὴ, ἡ ὁποία φοβεῖται τὸν Θεὸ καὶ σὲ κάθε καιρὸ καὶ τόπο φυλάγει τὸν νοῦ καὶ τὴν καρδιά της ἀπὸ τοὺς ἁμαρτωλοὺς λογισμοὺς μὲ τὴν βοήθεια τῆς ἱερᾶς προσευχῆς καὶ τοῦ μίσους κατὰ τῆς ἁμαρτίας.

Καὶ πάλι, μακάριος νὰ εἶναι ὁ Πνευματικὸς ἐκεῖνος πατήρ, ποὺ ἐργάζεται τὴν σωτηρία τῶν ψυχῶν καὶ κατορθώνει νὰ ἀντιλαμβάνεται στὸ μυστήριον τῆς ἐξομολογήσεως σὲ ποῖο στάδιο τῆς ἁμαρτίας εὐρίσκεται ὁ ἐξομολογούμενος, ὥστε κατόπιν μὲ ὅλη τὴν πείρα καὶ πνευματικὴ τέχνη του, νὰ τὸν ἐπαναφέρει στὸν δρόμον τοῦ Θεοῦ.

Ἄς μὴ ξεχνᾶμε, ὅτι οἱ χειρότερες μορφές τῆς ἁμαρτίας ποὺ θέλουν μεγάλη προσοχὴ εἶναι τρεῖς: Ἡ συνήθεια τῆς ἁμαρτίας, ἡ αἰχμαλωσία καὶ ἡ ἀπελπισία, ἡ ὁποία πλησιάζει τὰ ὅρια τῆς τελείας ἐγκαταλείψεως καὶ ἀπὸ ὅπου ὁ ἄνθρωπος πίπτει στὰ βάθη τῆς κολάσεως μὲ τὴν αὐτοκτονία, πέραν ἀπὸ τὴν ὁποία δὲν ὑπάρχει σωτηρία. Εἴθε ὅλοι μας νὰ λυτρωθοῦμε ἀπὸ τέτοιες δυσάρεστες καταστάσεις, μὲ τὸ ἔλεος τοῦ Πανάγαθου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ, μὲ τὶς πρεσβεῖες τῆς Μητρὸς Αὐτοῦ Ἀειπαρθένου Μαρίας καὶ πάντων τῶν Ἁγίων Του. Ἀμήν.

Πηγή: agiazoni.gr